

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse
Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse
Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt
Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3134

fmv|post@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

Statens Vegvesen

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/11793-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 19.08.2021

Dispensasjon - Delegert vedtak - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Stalheimskleiva - rydding av vegmurar - motorferdsel - Statens Vegvesen

Sender vedlagt delegert vedtak frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Jorunn Vallestad
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Aurland kommune
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland

Arkivsaksnr: 2021/11793-0

Sakshandsamar: Jorunn Vallestad

Dato: 19.08.2021

Utval	Delegeringssak (DS)
Nærøyfjorden verneområdestyre	

Delegert vedtak - Nærøyfjorden landskapsvernområde - Stalheimskleiva - rydding av vegmurar - motorferdsel - Statens Vegvesen

Delegert vedtak

Nærøyfjorden verneområdestyre gjev Statens vegvesen løyve til motorisert ferdsel langs murane i Stalheimskleiva i høve reinsking av murane for jord og vegetasjon. Dispensasjonen er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyve gjeld med fylgjande vilkår:

- Det kan brukast ei lita gravemaskin av typen Menzi Muck.
- Det skal berre køyrast i terrenget der det ikkje er mogleg å komme til og få utført ryddinga frå vegen.
- Det skal berre køyrast der dette er mogleg utan å etterlate store spor i terrenget.
- Det skal ikkje ligge att lagra massar i verneområdet etter at reinskinga er ferdig.
- Roundup kan berre penslast på enkelttre i sjølve muren.
- Det skal sendast dokumentasjon på gjennomført arbeid når ryddearbeidet er ferdig.

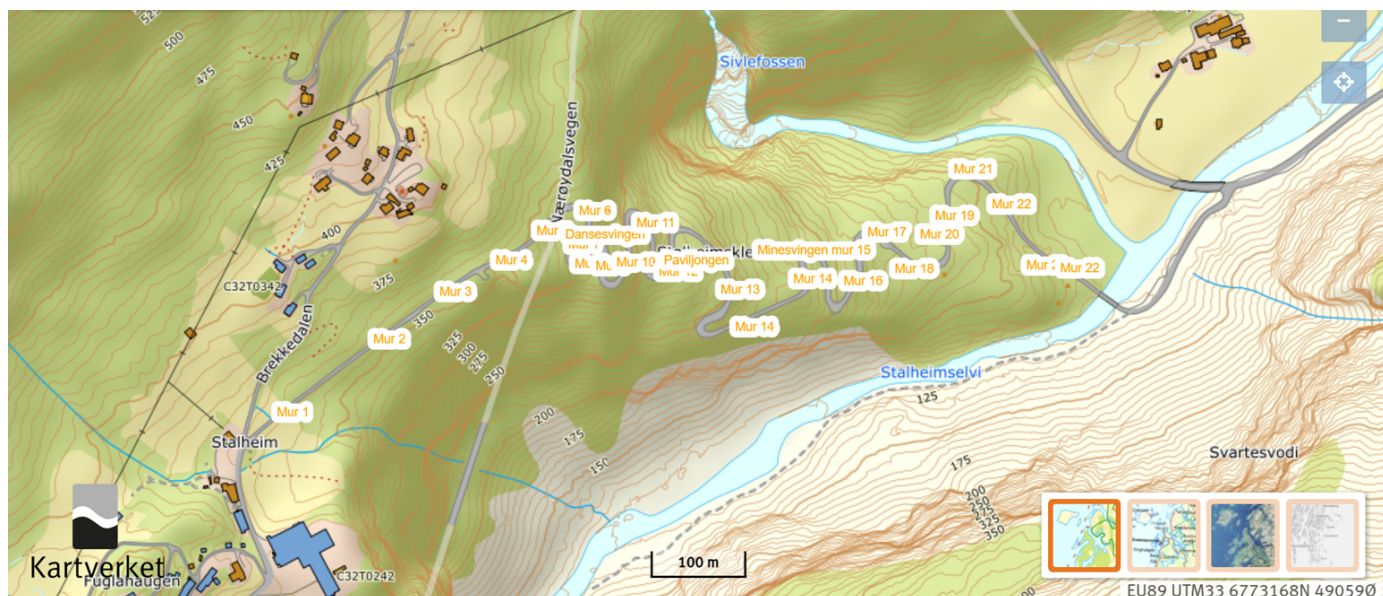
Saksopplysningar

Statens vegvesen søker om bruk av gravemaskin av typen Menzi Muck for å køyre i terrenget på utsida av murane i Stalheimskleiva, der dette er naudsynt for å komme til og reinske opp i jord og vegetasjon i og langs murane.

Frå søknaden:

Etter fjorårets hogst av grantrær ser man bedre at mange av vegmurene er skjult bak jordmasser og vegetasjon i, på og langs murene. Det er behov for å sikre en bedre ivaretagelse og opplevelse av vegen fra 1840-tallet, så derfor er Stalheimskleiva tildelt ekstra midler til et skikkelig vedlikeholdsløft av vegmurer og grøfter. I uke 33 starter man øverst i kleiva med å rense murer for vegetasjon og jordmasser langs muren som har akkumulert seg over tid. Arbeidet vil utføres av Voss Hage og Anlegg As, samme entreprenør som har oppdraget i Minesvingen, og følges tett opp av mannskap med kulturminnefaglig kompetanse i Statens vegvesen. Arbeidet vil utføres med maskin og mye manuelt arbeid. Fjerning av trær, kratt og annen vegetasjon og jord i og på muren fjernes manuelt med rydde- og motorsager, og krafse og kost. Jordmasser som har samlet seg i hauger langs muren vil fjernes maskinelt enten ovenfra eller med mindre maskiner der det er mulig å komme til langs muren. I tillegg vil det også bli utført rens av grøfter for å få bedre avrenning. For å stoppe og begrense skade på vegmurene forårsaket av røtter ønsker vi til å benytte Roundup. Roundup stopper effektivt videre vekst om det pensles eller sprayes med en liten sprayflaske på kuttflaten rett etter at vegetasjonen kuttes.

Figur 1. Oversikt over murane i Stalheimskleiva som vil bli prioritert å få reinsa betre fram.

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad frå Statens vegvesen, datert 13.08.2021

Saka vert vurdert etter:

- Forskrift om vern av Nærøyfjorden landskapsvernområde av 08.11.2002
- Naturmangfaldlova av 19.06.2009
- Forvaltningsplan for Nærøyfjorden, rapport nr. 1 - 2008

Lovgrunnlaget

«Føremålet med Nærøyfjorden landskapsvernområde er å ta vare på eit vakkert og eigenarta natur- og kulturlandskap frå fjord til fjell i eit storfelt isbreutforma landskap med eit

mangfold av plante- og dyreliv og der eit kulturlandskap med slåtteteigar, beitelandskap, stølsområde, gardsbruk og kulturminne, skapt gjennom aktiv landbruksdrift, utgjør ein vesentleg del av landskapets karakter» jf. verneforskrifta § 2.

Nærøyfjorden landskapsvernområde er «..verna mot alle inngrep eller tiltak som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapets art eller karakter» jf. verneforskrifta § 3, pkt.1.1. Området er verna mot «...oppføring av anlegg og faste innretningar, sprenging, masseuttak, utfylling, planering og lagring av masse, lausbryting og fjerning av stein og mineral, bruk av kunstgjødsel og kjemiske sprøytemiddel i utmark,...» jf. § 3 pkt. 1.1. a).

I følgje verneforskrifta § 3, punkt 1.2 er reglane i punkt 1.1 likevel ikkje til hinder for: «vedlikehald av bygningar, gjerde, bruer, klopper, vegar og stiar...». Fjerning av kratt, vegetasjon og jord i og på muren, rensking av grøfter og avgrensa bruk av roundup på røter i muren blir rekna som vedlikehald av vegen, og er dermed ikkje søknadspliktig.

Motorferdsel i landskapsvernområdet er forbode jf. Verneforskrifta § 3 punkt 2.1. Bruk av motorisert køyretøy utanfor vegbana i Stalheimskleiva må vurderast etter naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

«Forvaltingsmyndigheten kan gjøre unntak frå et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig». Det må vurderast om vilkåra for å gje dispensasjon etter naturmangfaldlova § 48 er oppfylt, og om det kan gjevast dispensasjon til tiltaket.

Vurdering

Det er positivt at Vegvesenet vil gjennomføre eit vedlikehaldsløft av vegmurar og grøfter i Stalheimskleiva, som er eit viktig kulturminne i Nærøyfjorden landskapsvernområde. Kulturminne er eit viktig verneføremål i Nærøyfjorden landskapsvernområde og tiltaket er difor vurdert til å bidra positivt for verneføremålet. Køyringa i terrenget er ikkje noko stort inngrep, og saka er vurdert som ei kurrant sak som kan behandlast som eit delegert vedtak.

Tiltaksområdet er godt kjent gjennom fleire synfaringar i høve arbeid i kleiva dei siste to åra. Det er ikkje registrert førekomstar av sårbare artar og naturtypar i tiltaksområdet. Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 er vurdert som godt for å vurdere saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor ikkje vektlagt i saka.

For å ta best mogleg vare på vegmurane er det nødvendig å reinske vekk jord og vegetasjon på, i og langs murane. Dette vil også bidra til at kulturminnet kjem betre fram og gje ein høgare opplevingsverdi for besøkande. Nokre stadar langs muren vil dette arbeidet vere mykje lettare, eller berre kunne gjennomførast, frå nedsida av murane, og det vil der vere behov for ei avgrensa køyring i terrenget. Køyringa vil vere eit midlertidig inngrep. Tiltaket vil gje liten negativ belastning på naturmiljøet og landskapet i Stalheimskleiva. Den samla belastninga på naturverdiane av motorferdsel i samband med tiltaket, er vurdert som akseptabel jf. nml. § 10. Menzi Muck er ein type gravemaskin som kan bevege seg rundt i terrenget med minimale inngrep, og synes å vere eit godt val av køyretøy for å gjennomføre reinskinga. Metoden som er valt for gjennomføring av tiltaket er vurdert som miljøforsvarleg jf. nml. § 12.

Det er lite truleg at tiltaket vil føre til skade på naturmangfaldet, og nml. § 11 er difor ikkje vurdert i denne saka.

Konklusjon

På bakgrunn av vurdering etter naturmangfaldlova §§ 8-12 og verneforskrifta, meiner forvaltar det er grunnlag for å gje dispensasjon frå naturmangfaldlova § 48 til reinsking av jord og vegetasjon for å setja i stand vegmurane i Stalheimskleiva. Med dei vilkåra som er sett, vil tiltaket ikkje vera i strid med verneføremålet, eller føra til nemneverdig skade på verneverdiane.